

Jaarverslag 2024

Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum



Doesburg, maart 2025
Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Vooraf

Het museum (oorspronkelijk nog Openbaar Vervoer Museum [OVM] geheten) is in 1974 door Cor Ooijevaar in Den Haag opgericht met een collectie voornamelijk gericht op het openbaar vervoer in het westen van het land. In 1989 is het museum verhuisd naar Borculo in de Achterhoek. Sedert 2005 was het museum gevestigd te Doetinchem, Stationsstraat 50 met nieuwe statuten en een nieuw bestuur.

Na een proef eind 2020 met een dependance in Doesburg is besloten het gehele museum begin 2022 naar Doesburg te verhuizen. In dat jaar is tevens de aangepaste naam van het museum 'Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum' (OVSM) in nieuwe statuten vastgelegd.

1. Inleiding.

Dit jaarverslag van de Stichting Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum is een weergave van de activiteiten die in 2024 hebben plaatsgevonden.

Begin 2022 is het museum in zijn geheel verhuisd naar Doesburg. Op 3 mei 2022 is de vestiging voor publiek opengedaan. 2023 was het eerste volledige jaar in Doesburg. En, met bijna 9000 bezoekers een succes.

Aan het einde van 2023 was het mogelijk een aansluitende ruimte te huren. In deze ruimte is een nieuwe ingang gerealiseerd die begin 2024 in gebruik is genomen. De 'oude' ingang is aan het einde van 2024 omgebouwd tot een ruimte voor het project 'Spelend Bouwen'. Begin 2025 zal het project starten.

In 2024 is het aantal bezoekers toegenomen tot 10.000.



2. De Organisatie.

De organisatie van het OVSM heeft de volgende opbouw:

a. Vrijwilligers

De gehele organisatie wordt gedragen door ongeveer 50 vrijwilligers. De meeste vrijwilligers komen uit Doesburg en directe omgeving.

b. Het Bestuur.

Het bestuur bestond in 2024 uit de volgende leden:

- C.M.J. (Kees) Ooijevaar, voorzitter.
- A.F.G. (Arthur) Balduk, secretaris,
- R.A.D. (Rokus) Blokland, penningmeester

c. De bestuursleden

De leden van het bestuur zijn toegetreden op basis van betrokkenheid bij het museum. Er is geen concrete profielschets opgesteld. Als opvolging ter sprake komt (zie het rooster van aftreden) zal een profielschets worden opgesteld. De bestuursleden hebben diverse nevenfuncties die echter geen raakvlakken hebben met het museum. Alleen de nevenfunctie van de voorzitter (tevens penningmeester van de Stichting Doesburg Vertelt) raakt het OVSM. De bestuursfunctie is het gevolg van het feit dat de Provincie Gelderland voor het verstrekken van subsidie aan de Stichting Doesburg Vertelt als eis stelde dat twee bestuursleden afkomstig moesten zijn vanuit betrokken Doesburgse musea. Naast het OVSM betreft dat het Zilvermuseum.

d. Cultural Governance Code

Het OVSM conformeert zich aan de Culturele Governance van de Museumvereniging en heeft dit toegevoegd aan alle instructies en procedures van het museum inzake de exploitatie algemeen en die voor de vrijwilligers in het bijzonder. Kern is dat het bestuur de Cultural Governance Code onderschrijft en in woord en daad wil navolgen.

e. Rooster van aftreden

In de statuten is opgenomen dat de bestuursleden hun functie voor een termijn van twee keer vier jaar kunnen vervullen. De bestuursleden zijn met het passeren van de nieuwe statuten op 9 juni 2022 in functie gekomen. Vooralsnog is het rooster van aftreden vastgesteld voor de drie bestuursleden op 2030. Gezien de leeftijd van de bestuursleden streeft het bestuur ernaar tijdig voor opvolging te zorgen, zodat dan vanzelf een gespreid rooster van aftreden zal ontstaan.

Het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum onderschrijft en handelt naar de Governance Code Cultuur (GCC) en de Code Diversiteit & Inclusie. In de statuten staat dat alle bestuursleden voor een periode van maximaal vier (4) jaar worden benoemd en dat herbenoeming onbeperkt mogelijk is. In navolging van de GCC zullen bestuursleden echter maximaal acht (8) jaar bestuurslid zijn.

f. Het kernteam

Het kernteam bespreekt en regelt alle zaken die het museum betreffen. Het kernteam komt maandelijks bijeen en bestaat uit de bestuursleden en verder uit drie personen die verantwoordelijk zijn voor de het regelen van de dagelijkse gang van zaken.

De personen zijn:

- W.A. (Wouter) Koop
- C.H.M. (René) de Bruin,
- L. (Lucien) te Brake



(niet op de foto: Rokus van Blokland)

g. Speciale functies

- Twee medewerkers zijn verantwoordelijk voor de registratie van de museale objecten, zowel voor die in het museum als die in het depot. Deze medewerkers gebruiken voor de registratie Memorix Maior.
- Twee medewerkers hebben zeer specifieke kennis van OV (Wouter Koop) en speelgoed (Lucien te Brake). Meerdere vrijwilligers hebben algemene kennis van OV en speelgoed.
- Enkele medewerkers zijn verantwoordelijk voor technische zaken.
- Enkele medewerkers zijn betrokken bij de treinbaan.
- Er is een bouwteam dat iedere maandag (museum is dan gesloten) onder leiding van René de Bruin aan de inrichting van het museum werkt. René is tevens de 'creatieve geest' bij de inrichting.

3. Educatie

a. Basisonderwijs

Het lespakket 'De Museum Assistent' is in 2024 voor enkele klassen ingezet.

b. Voortgezet onderwijs

De voor het voortgezet onderwijs geschikte lespakketten zijn nog in ontwikkeling

c. Spelend Bouwen

Met financiële steun van de stichting Gestichten Doesburg is de inrichting van de ruimte voor het project 'Spelend Bouwen' tot stand gekomen. Kinderen kunnen in deze ruimte bouwen met Meccano, Kapla, Lego, Knex, etc. Het streven is de ruimte vanaf halverwege 2025 periodiek ter beschikking te stellen voor kinderen uit de sociaal armere klasse. In dezelfde ruimte zal in 2025 een mini-spelothek worden ingericht, specifiek bedoeld voor Doesburgse inwoners.

d. Speurtocht

Voor jongere bezoekers is een speurtocht ontwikkeld. Deze speurtocht kan worden gedaan door individuele bezoekers en door een klas van een basisschool. Maar ook kan de speurtocht worden ingezet bij een verjaardagspartijtje.

e. Travel Box

De Travel box functioneerde in Doetinchem. Eind 2024 is de Travel Box uit het depot opgehaald. De box zal in de loop van 2025 gereed zijn voor gebruik. Dat dan vooral voor verjaardagsfeestjes.

f. Demonstraties

De medewerkers zijn erop getraind bepaalde objecten te demonstreren. Dat geldt met name voor speelgoedobjecten. Dat gebeurt vooral voor de jongere bezoekers. Maar ook voor schoolklassen.



4. Huisvesting

In augustus 2020 is een dependance van het museum ingericht in het centrum van Doesburg in het Gildehof. Het oppervlak van de dependance was ca. 65 m² met 15 vitrines en twee treinbanen. Deze plek trok minstens zoveel bezoekers als Doetinchem, waar tot 2022 het OVSM was gevestigd.

In de loop van 2021 werd duidelijk dat er meer ruimte in het Gildehof beschikbaar kwam. Het aantal m² was vergelijkbaar met het aantal museale m² in Doetinchem. In het Gildehof is een café met terras tegenover het museum, zodat ook geen 'restaurant' nodig is. Voor het depot is royaal ruimte gevonden bij Proflite, een bedrijf in Doesburg.

Per 1 januari 2022 zijn de beschikbare ruimtes in het Gildehofje gehuurd. De bouwplaat heeft het geheel fors verbouwd. Daarna is het museum verder ingericht en per 3 mei 2022 voor bezoekers opengegaan. Op 28 november is het museum officieel geopend door de kinderburgemeester van Doesburg, geassisteerd door de echte burgemeester.

Eind 2023 is een extra ruimte in het Gildehof gehuurd. Deze ruimte is verbouwd en ingericht als nieuwe ingang. Eind januari 2024 is de nieuwe ingang en de extra expositieruimte in gebruik worden genomen.

5. PR

De [website \(www.ovspeelgoedmuseum.nl\)](http://www.ovspeelgoedmuseum.nl) is in de loop van 2022 live gegaan.

Gekozen is voor met name speelgoedmuseum in de adresnaam om het museum beter vindbaar te maken voor zoekers op internet.

Er is een goede samenwerking met de VVV van Doesburg. Er zijn [flyers](#) beschikbaar die uiteraard bij de VVV liggen, maar ook bij de B&B's van Doesburg en bij campings en vakantieparken in de omgeving.

Het OVSM is lid van de '[Culturele Zondag](#)' en is als zodanig ook in de route opgenomen.

De voorzitter van het OVSM-bestuur zit in het bestuur van '[Doesburg Vertelt](#)'. Deze stichting beijvert zich om ankerpunten van Doesburg, waaronder het Gildehof met het OVSM, zichtbaar te maken. Dat gebeurt door een presentatie van de ankerpunten in de kelder van het Arsenaal en uitwerking van de ankerpunten op de betreffende locaties in Doesburg. De presentatie is 13 september 2024 geopend.

6. Presentatie

Bij de verhuizing van het museum naar Doesburg is ervoor gekozen om de presentatie van de objecten op een speciale wijze vorm te geven. Gekozen is om vitrines te plaatsen in 'etalages' van winkeltjes. Zo is er bijvoorbeeld bedacht om objecten van katholieke aard (kinderspeelgoed om priestertje te spelen) te tonen in een kerk. In de aanvang van het museum in Doesburg is dat concept vooral toegepast bij het speelgoedgedeelte.



5



In 2024 is dit doorgetrokken in het OV-gedeelte, niet in de vorm van winkeltjes, maar juist in de 'OV-beleving'.



7. Wisseltonstellingen

Een beleidsvoornemen is om twee keer per jaar een wisseltonstelling te organiseren. Eind 2024 is dat voor de eerste keer gebeurt. Deze tentoonstelling had als thema Matchbox modellen.



8. Financiën

Het jaar 2024 is positief afgesloten. Overzichten van de Balans en de Winst en Verlies rekening zijn in de jaarrekening opgenomen.

In 2023 zijn er 8661 bezoekers geweest. 65% van het aantal bezoekers bezocht het museum met een Museumkaart. In 2024 was het bezoekersaantal gestegen tot 9395, waarvan 59% 'betaalde' met een Museumkaart. Het bestuur concludeert uit de procentuele groei van de bezoekers die zelf de toegang betalen dat het museum wordt gewaardeerd.

Namens het Bestuur van het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum,
C.M.J. Ooijevaar

